

Groot Bruinderink GWTA

FaunaPartner

Campstede 3
6983 HJ
DOESBURG
KvK-nr.: 70406170
IBAN: NL10RABO0326157816

06.12172015;
www.faunapartner.nl
BTW-id: NL001361926B47
BIK-code: 70221

grobrufp@xs4all.nl

Doesburg 01.12.20

Gespreksverslag van het overleg tussen de heren P. de Vos (PdV; WBEG) en G. Groot Bruinderink (GGB; FaunaPartner) op 24 november 2020

Doel

Het doel van het gesprek is geformuleerd in de opdrachtbrief van de FBE-Groningen d.d. 13.10.20.

Verslag

1.

PdV en GGB betreuren het dat GGB nooit aanwezig was bij vergaderingen van de WBE's en/of de WBEG. Het is de intentie van beiden om dit op enig relevant moment in de toekomst te corrigeren.

2. Overzicht uitgevoerde analyses

FaunaPartner analyseerde met reden omkleed alleen enkelvoudige verbanden. In tabel 1 onderaan dit verslag staat het overzicht.

3.

PdV

In de getoonde relaties is de waarde van R^2 veelal erg laag. Die waarde zou minimaal 0.7 moeten zijn, de getoonde relaties houden daarom geen stand.

Hij ziet wel een effect van verminderd afschot. Immers na het jaar waarin geen geiten en kalveren zijn geschoten was er meer valwild. PdV denkt dat een strategischer aanpak van de data met meer moderne statistische benaderingen zoals multivariatie analyse of bijv lineaire testen maar dan met een gedegen linear mixed effect analyse een duidelijker beeld zal geven van de relatie tussen afschot-populatie omvang -vegetatie-verkeersdruk-valwild.

GGB

Het kan niet genoeg worden benadrukt dat de trendtelling geen absolute waarden oplevert over aantallen en geslachtsverhouding die corresponderen met de werkelijkheid. Het blijft mogelijk dat de huidige beheerspanning (afschot) zich bevindt in de ruimte tussen de bij de trendtelling waargenomen en geregistreerde stand en de op dat moment werkelijk aanwezige stand (MNA). Het is mogelijk dat dit afschot plaatsvindt in de marge van de totale sterfte. Dat kan verklaren waarom uit de analyses van de beschikbare data niet op te maken is, dat afschot een aantoonbaar effect heeft op de dichtheid c.q. het aantal aanrijdingen. Behalve de onzekerheid over het verschil tussen de getelde en de werkelijke stand, kan ook de suboptimale registratie van het aantal aanrijdingen met reeën een rol spelen.

Met opmerkingen [JB1]: Door FBE is nadrukkelijk gekozen om Geert niet deel te laten nemen aan de informatieavond.

Met opmerkingen [JB2]: WBEG zit op deze lijn

Met opmerkingen [JB3]: Hoe zit dit in de andere provincies met vergelijkbare open gebieden?

Met opmerkingen [JB4]: Ga dit onderzoeken en vanuit de overheid regelen met RWS, politie en dierenambulances (subsidie voorwaarde)

Groot Bruinderink GWTA

FaunaPartner

Campstede 3
6983 HJ
DOESBURG
KvK-nr.: 70406170
IBAN: NL10RABO0326157816

06.12172015;
www.faunapartner.nl
BTW-id: NL001361926B47
BIK-code: 70221

grobrufp@xs4all.nl

De winst van de huidige benadering zit hem in hoofdzaak dan ook in de nog niet eerder getoonde, onconventionele zoektocht naar verbanden tussen aantallen reeën, afschot en aanrijdingen. De gevonden verbanden zijn slechts bij uitzondering sterk.

De analyses beogen na te gaan welke variabelen samenhangen met de dichtheid aan reeën (N/100ha). De gebruikte variabelen worden derhalve eveneens uitgedrukt per 100ha, bijvoorbeeld aantal kilometers weg per 100ha, afschot per 100ha etc. De beschikbare data lenen zich niet voor diepgaander statistische analyse, anders dan gedaan door FaunaPartner omdat de dataset te klein is en te onnauwkeurig.

De enkelvoudige analyses in het huidige FBP Ree 2022-2025 blijven gehandhaafd. Het FBP Ree wordt op dit onderdeel niet aangepast.

PDV

De dataset heeft een hele andere aanpak nodig om tot conclusies te komen. Juist voor de toegepaste regressieanalyses zijn (veel) grotere datasets nodig terwijl juist andere testen meer geschikt zijn voor kleinere datasets. Op grond van de huidige analyses mag niet geconcludeerd worden dat beheer geen effect heeft op populatie omvang. Hiervoor is een andere aanpak nodig. Op grond van de data kan PDV alleen concluderen dat de afgelopen jaren de jachtdruk heeft gezorgd voor nagenoeg gelijkblijvende reewild populaties in de meeste Groninger WBEs en dat er een valwild percentage gerealiseerd is dat onder de wenselijke 7% blijft. Er zijn verschillende aanwijzingen dat de jacht belangrijk is geweest om valwild (het centrale argument voor reewild beheer) te reduceren. Er zijn wel degelijk aanwijzingen dat jacht een gewenst effect heeft gehad. De gereduceerde jachtdruk onder vrouwelijke reeën van 2016 laat een trend zien van maar liefst 20% meer valwild in de jaren erna. Dit wordt in het faunabeheerplan niet genoemd maar kan gezien worden als een uitkomst van een experiment dat ook in de rapportage wordt voorgesteld. Ook de redenering ontbreekt dat met de huidige populatie er sprake is van een aanwas van $(0.7 \text{ (reproductie)} \times 0.6 \text{ (vrouwelijk wild)} \times 746 \text{ (huidige afschot)} = 313$ hetgeen gecombineerd met de 746 afschot maar liefst betekent dat er 1059 reeën per jaar bijkomen. Dit is een exponentiele groei indien geen beheer plaatsvindt. Het is simpel te berekenen waar dit toe zal leiden. Het is zeer onwaarschijnlijk dat de jachtdruk binnen de natuurlijke sterfte valt en zal blijven vallen. Het is de mening van PDV dat dit zal leiden tot een populatiegroei en meer aanrijdingen.

4.

PdV en GGB zullen zich haasten om bovenstaande gespreksnotitie namens hen beiden te doen toekomen aan het bestuur van de FBE Groningen.

Met opmerkingen [JB5]: Hiermee heeft de FBE Groningen het zich erg moeilijk gemaakt. Hoe is deze onconventionele opdracht tot stand gekomen en waarom is dit nodig.

Met opmerkingen [JB6]: Waarom heeft de onderzoeker geen andere statische onderzoeksmethode toegepast? Die mogelijk geschikter is voor deze onconventionele opdracht (zie advies PdV)

Met opmerkingen [JB7]: Dit is merkwaardig, slechts in 2 situaties is R2 groter dan 0,7 (zie tabel 1)

Met opmerkingen [JB8]: De toegepaste regressieanalyses zijn overduidelijk niet geschikt voor deze dataset. Deze enkelvoudige analyses kunnen daarom niet in het FBP Ree 2022-2025 gehandhaafd blijven.

Met opmerkingen [JB9]: Waarom is dit in het FBP Ree niet genoemd? In het experiment dan al niet uitgevoerd?

Met opmerkingen [JB10]: Zonder afschot is er een jaarlijkse groei van 1059 stuks reeën..... En we zitten onder de 7% aanrijdingen... Wat missen we dan?

Met opmerkingen [JB11]: Waarom is deze eenvoudige rekenoefening geen onderdeel van het FBP ree?

Groot Bruinderink GWTA

FaunaPartner

Campstede 3 06.12172015; grobrufp@xs4all.nl
6983 HJ www.faunapartner.nl
DOESBURG BTW-id: NL001361926B47
KvK-nr.: 70406170 BIK-code: 70221
IBAN: NL10RABO0326157816

Tabel 1. In het FBP getoonde enkelvoudige relaties; het betreft in alle gevallen de periode 2015 – 2019.

Fig.	Pag.	relatie	Indicatie verband	R ²
6	24	Ntot	rond 4700 stuks	0,01
7	25	Nkalf/geit	negatief	0,82
11	31	Ngem/5jr per WBE vs areaal bos en natuur	optimumcurve	0,50
16	37	Naanrtot/jr	rond 365 stuks	0,11
17	38	Naanrgem/5jr vs km'stot aan gem. wegen	positief	0,34
18	38	Idem rijkswegen	geen verband	0,13
19	38	Idem wegen totaal	positief	0,38
21	45	Naanrgem/5jr vs Ntotgem/5jr	optimumcurve	0,36
22B	49	Nafschot/jr	afname van 900 naar 700	0,87
24	51	Ntotgem/5jr vs Nafschotgem/5jr	positief	0,88
25	53	Naanrgem/5jr vs Nafschotrelatief/5jr	positief	0,49
26	53	Naanr/Ntot/5jr vs Nafschotgem/5jr	geen verband	0,05
27	54	Naanr in jr i+1 vs Nafschotrelatief in jr i	geen verband	0,14

5. GGB Conclusies

Een belangrijke, in het FBP Ree gestelde vraag luidt: bestaat er een negatief effect van afschot op de aantallen en daarmee de dichtheid van reeën in een WBE en leidt dit tot minder aanriddingen met deze diersoort? **GGB** en **PdV** verschillen van mening over de juiste analyses van de beschikbare data en tegelijkertijd is een goede analyse van groot belang voor adviezen aan het beleid. **GGB** staat op het standpunt dat relaties tussen hoofdeffecten, als getoond in het huidige FBP, voldoende inzicht bieden in de materie. **En een dergelijke aanpak is zeker niet 'fout' en vergt geen aanpassing van het FBP.** **PdV** stelt een andere aanpak voor die meer lijkt op een modelmatige aanpak. De uitvoering van het door **PdV** voorgestelde project is idealiter in handen van een multidisciplinair expert team. Ook hier blijft de benadering van de werkelijkheid grof en is de vertaling naar de praktijk lastig. **De aanpak is bovendien tijdrovend en kostbaar en valt alleen al daarom buiten de scope van het voorgestelde FBP.**

Geconstateerd wordt dat aspecten van de voorgestelde proef (Bijlage 1 bij het FBP), zoals het vergroten van het afschotquotum, niet ethisch zijn. Maar hoe ethisch is het om jaarlijks honderden reeën af te schieten **uit het oogpunt van verkeersveiligheid** terwijl dit effect (tot op heden) niet aantoonbaar is.

GGB is van mening dat deze aspecten aandacht behoeven bij het invullen van de in het FBP voorgestelde BACI - proef. Deze proef is dan ook ondenkbaar zonder wetenschappelijke begeleiding. Onderdeel van de proef en de begeleiding is een gedegen statistische data analyse, zowel van de

Met opmerkingen [JB12]: "Is zeker niet fout" is een opmerkelijke constatering

Met opmerkingen [JB13]: De FBE heeft opdracht gegeven voor het schrijven van een nieuw FBP Ree. Met tevens een onconventionele onderzoeksvraag. Het is niet raar dat dit tijd en geld gaat kosten.

Met opmerkingen [JB14]: Eens, alleen gelden voor de WBE's meerdere redenen om honderden reeën af te schieten. Populatiebeheer en wise-use, etc.... spelen ook (voor jagers) een belangrijke rol. Het leegschieten van een veld is daarbij niet alleen strafbaar maar staat haaks op waarom wij jagen.

Groot Bruinderink GWTA *FaunaPartner*

Campstede 3
6983 HJ
DOESBURG
KvK-nr.: 70406170
IBAN: NL10RABO0326157816

06.12172015;
www.faupartner.nl
BTW-id: NL001361926B47
BIK-code: 70221

grobrufp@xs4all.nl

situatie in 2016 - 2020 als daarna. Er is dan ruimte voor nieuwe inzichten. De aanbeveling luidt dan ook om als voorwaarde aan de goedkeuring van het FBP te stellen dat de proef wordt uitgevoerd. Bij het onderzoek als voorgesteld in de proef (Bijlage 1 FBP) dient een wetenschappelijke begeleidingscommissie te worden betrokken die waakt over de integriteit van aanpak en uitvoering.

Met opmerkingen [JB15]: Dat biedt een opening

Met opmerkingen [JB16]: Waarom, de proef is al uitgevoerd

Met opmerkingen [JB17R16]: En is een no-go voor uitvoerders

Met opmerkingen [JB18]: Dat gaat veel geld kosten.....